

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-00 зол., Німеччині 7-50 зол.
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друківні: 29-26.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

На славу комінтерну.

З приводу нарад Екзекутиви II. Інтернаціоналу.

Львів, 1. квітня 1933 р.

Вже два тижні тому радила у Ціріху Екзекутива II. Соціалістичного Інтернаціоналу. Були часи, коли наради тої міжнародньої організації соціалдемократичних партій різних держав і народів Європи мали значіння великої політичної події і добували собі розголос у пресі цілого світа. Але це було у 90. рр. минулого століття, коли остання війна показала банкрутство солідарності соціалістичних партій, членів II. Інтернаціоналу, — нелегкими вже були післявоєнні спроби реактивувати ту інституцію та реститувати її престиж. І тому конгреси II. Інтернаціоналу в 1919 р. та в 20-их роках не находили вже того відгуку, що раніше. А всеж, факт приналежності до II. Інтернаціоналу політичних партій, яких лідери були або впливовими політиками, або навіть чільними державними діячами в європейських великодержавках, цей факт казав з II. Інтернаціоналом рахуватися і до його напрямних прислухуватися. Причинялася до того гостра кампанія російських комуністів проти західних „соціалзрадників“, а загальна опінія бачила в II. Інтернаціоналі будь-що-будь оборонця загрожених позитивних вартостей європейської демократії.

Але і ті часи минулися. Соціалдемократичні партії банкрутували в одному краю за другим, виявляли одна за другою свою ідеологічну пустоту, тактичне митарство та організаційну безвартиість. Трагедією європейських соціалдемократичних партій ставала їхня безхребетність, яка найяскравіше проявлялася на терені боротьби західної культури і цивілізації і боротьби поневолених народів європейського Сходу з диктатурою російського комунізму. Суперництво за палму першенства щодо „чистоти“ інтерпретації марксизму, яке в 60-их і 70-их рр. мин. століття велося в рамках палких дебат на конгресах I. Інтернаціоналу у Женеві, Львові, Брюсселі, Базилі чи в Газі, та в цілому ряді конгресів II. Інтернаціоналу від першого паризького конгресу до останнього передвоєнного у Базилі, всі ті теоретичні спори перенеслися у післявоєнні роки на ґрунт завзятої чисто практичної боротьби за впливи в масах. І ось, через острах за упадок цих впливів, європейська соціал-демократія трималася тактики ліцитації гасел і обіцянок, а в наслідку — шораз більше тратила морально й організаційно у користь комуністів. Квалітет соціал-демократії Італії булаб безумовно додела до комуністичного перевороту, якщо не перейняла б ініціативу боротьби з комуністичною анархією фашисти. Побіда фашизму доказала перед цілим світом безрадність і безсилля італійських соціалістів, які опинилися у хвості комуністів.

Подібне явище бачили ми в Англії: коли члени провідної англійської соціал-демократичного руху пішли на співпрацю з лібералами й консерватистами, творючи спільний національний фронт, конгрес лейбуристів викинув тих діячів — в ім'я доктрини та зі страху, під натиском зліва. Однак найяскравіше кокетування комуністів з усіми його лиховісними наслідками проявилось у Німеччині. І ось останні тижні довели до захоплення влади в Німеччині Гітлером та до розгрому комуністів і розвалу соціалістів. Лідер КПС п. Недзядковський заявляє просто, що „побіда гітлеризму є більша і поважніша, ніж думали про це в Європі ще десять літ тому“ і що вона полягає на тому, що „не треба ждати в найближчій будучині ніякого організованого спротиву з чиеїнебудь сторони...“ („Робітник“ з 24. березня). „Соціал-демократія (читаймо там) не є розторощена, але є важко побита організаційно і спаралізована...“ П. Недзядковський не додає, що найбільша програма німецької соціал-демократичної партії.

найсильнішої соціалістичної партії Європи, з наслідком саме її нерішучості в поборюванні комунізму, її залицянок до „опільного пролетарського фронту“ та її вічної туґи за реалізацією доктрин, які довели на сході Європи до найжахливішого експерименту всіх часів.

Німецька соціал-демократія творила наче хребетний стовп II. Інтернаціоналу. Ославлена минулорічна оферта тої організації під адресою комуністів до „спільного фронту“ була переловієм ділом німецьких соціалістів. Але вони видно ще не дійшли до свідомості джерела свого упадку. Правда, у згаданих на вступі нарадах Екзекутиви зперед 2-ох тижнів вони участі не взяли — мабуть зі страху. Правдою є теж, що коли ні-

КООПЕРАТИВНИЙ БАНК „ДНІСТЕР“

дає позички на догідних умовах тільки тому, хто обезпечує своє майно в Т-ві Взаїмних Обезпечень „ДНІСТЕР“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

нішній лідер німецької соціал-демократії Отто Вельс прочитав у паризькій пресі текст відозви й резолюції, прийнятих Екзекутивою, мерщій оголосив свій виступ з Екзекутиви — мабуть теж зі страху, який дивольматично називається „тактичним мотивом“. А протє дух німецьких соціалістів панує ще далі у II. Інтернаціоналі і він то казав його Екзекутиві прийняти такі резолюції, які саме вона прийняла.

А з тих резолюцій найважливішою і найбільш змістовною є пригада, що в лютому мин. року II. Інтернаціонал запропонував III. Інтернаціоналові зорганізувати „солідарну акцію“ проти світового фашизму, „Соціалістичний інтернаціонал підтримує свої пропозиції, однак поручає всім соціалістичним партіям поодиноким країв не налязувати окремих переговорів з комуністичними партіями“ (видно, таке „налязування“ уже траплялося.) Дальше Екзекутива II. Інтернаціоналу оголошує пламенні протести проти гітлерівського режиму і переслідування жидів у Німеччині (цікаво би знати, скільки жидів брало участь у тому засіданні Екзекутиви), цинічно покликуючися на те, наче би Інтернаціонал „завсідні боровся в ім'я гасел свободи і права самовизначення народів“. Як погодити „солідарний фронт“ з московськими комуністами з „боротьбою“ в ім'я гасел свободи і самовизначення народів — цього не можемо догуглатись. Не маємо теж перед собою повного тексту тих останніх славетних резолюцій і тому не знаємо, чи оборона гасел свободи і самовизначення народів обмежилась у них лише до оборони німецьких жидів. Але сумніваємось, чи на що інше було там ще місце...

Яона річ, що становище польських соціалістів та українських радикалів, які належать до II. Інтернаціоналу, не дуже задоволює: „солідарний фронт“ соціалістів з комуністами на польському й українському терені, це така штука неабияка! Тому й польська та наша радикальна преса про ці речі мовчить, гейби їх не було. Це вдається тим легше, що нарадами II. Інтернаціоналу, їх покликаними й резолюціями взагалі нині у світі вже не цікавляться. Тільки замість давньої думки про демократизм і свободолубність тої організації, закріплюється у світовій опінії думка про II. Інтернаціонал, як про прислужницю прибудову комінтерну. А праця, що веде на славу московських і жидівських комуністів, нікого у світі не захоплює і нікого не цікавить.

СИТКІВКАРІ! Ракети, натяги, направа й весь ситківковий виряд поручає найдешевше Кооп. „П Л А С Т“ — ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95.

За океаном.

Поминки по Садовським.

Дня 10. березня відбулася в Українським Домі у Нью-Йорку жалібна маніфестація в честь недавно помершого корифея українського театру Миколи Садовського. Прибула досить численна публіка, хоч не було великого розголосу.

Першу промову, яка піднесла дуже настрін присутніх, виголосив д-р Л. Мишуга, віддаючи честь покійному як виховникові нації і характерів при допомозі театральних вистав. Прегарне вражіння зробив набір згуртований хор під особистою управою Олександра Кошиця. Хор відспівав деякі ірмоси церковно-слов'янською мовою з парастасу, а на самому початку співу і при кінцевому зворушливому „Вічна пам'ять“ публіка встала.

Після співу виголосив Кошиць довшу промову, в якій змальовував Садовського як артиста-педагога, що виховав великий гурт інших українських артистів. Арт. М. Карлаш представив Садовського як людину, а ред. Кедровський говорив про значіння українського театру на В. Україні за царських часів. Переведено збірку на покриття коштів улаштування цієї академії, а кільканацять доларів, що залишилися, рішено вжити на допомогу для українських артистів в Європі.

Перед закінченням привітав зібраних ген. Г. Сікевич, який прибув саме до Нью-Йорку з відчитом.

Програми дальших трьох Шевченківських радіоконцертів у Нью-Йорку.

В неділю 12. III. квартет п-ї Гребинецької відспівав у ньюйорським радіо композицію Богдана Вахнянина до слів Шевченка з „Невольника“, солю басове п. Гребинецький, а дуєт (сопран і тенор) п. Гребинецька і п. Великанів. Крім того квартет відспівав Лисенка „Пісня Кобзаря“.

ЧАС БАЛІВ МИНУВ! Але добровільний даток для Рідної Школи замість на бал можна післати в кожній хвилині. Зробіть це негайно і вишліть даток чеком Рідної Школи ч. 149.405. зазначивши: „Замість Балу“ і то без огляду на те, чи дістали „запрошення“, чи через недогляд не дістали. Викази оголошуємо.

ря“ з „Гайдамаків“. П. Гребинецький відспівав барітонове солю „У гаю, гаю“ Шевченка-Лисенка. Наш молодий адвокат з Ньюарку, Н. Д., п. Степан Шумейко, виголосив короткий відчит по англійськи про Шевченка.

В неділю 19. м. м. Шевченкова програма у ньюйорським радіо складалася з кантати Лисенка до поеми Шевченка „Іван Гус“, з квартету Д. Роздольського до слів думки Шевченка „Сонце заходить“ і з солю тенорового (п. Великанів) до слів Шевченка: „Кохайтесь чорнобриві“ з „Катерини“ Аркаса. Коротку промову по англійськи сказала чешка п-ї Шарка Горбкова на тему „Чеське й українське відродження“.

В неділю 26. березня в Шевченкову програму увійдуть: композиції Лисенка до слів Самійленка „Умер поет“; солю басове виконає п. Гребинецький. П-ї Гребинецька відспіває композицію Лисенка до слів Шевченка „Садок вишневий коло хати“. А спеціально для цієї нагоди складений октет п-ї Гребинецької заспіває „Заповіт“ Шевченка в композиції Вербицького.

У каварні „Еліт“

Львів, ЛЕГІОНІВ 27

знаменита оркестра. Гумор, спів, весела забава до рана, ціни безконкурентційно низькі. Зайди, залишишся і приведеш знайомих. Всю ніч горяча кухня. Кожна страва 1 зол.

THE STA-BE-RE-WIT JAZZ

Перевірювання надужитъ при шкільному плебісциті.

Доходять до нас відомості, що в деяких випадках, порушених прилюдно в пресі, шкільні чинники на місцях перевірюють справи надужитъ і зловживань при переведженні чи провірюванні шкільних плебісцитів. Прохавмо інформувати Правну Оборону й українську пресу про те, як переводять таку перевірку: чи для ствердження стійкості прилюдно піднесених закидів кличуть інтересованих батьків і свідків, чи обмежуються тільки до заяв осіб, проти яких саме були піднесені дотичні закиди як управителів шкіл, учителів, поліцаїв і т. п. чи і як впливають на хід такої перевірки та її вислід.

При цій нагоді прохавмо пп. інформаторів совісно перевірювати як самі закиди зловживань і надужитъ при шкільних плебісцитах та їх провірку, — так також при їхньому перевірюванні шкільною владою. На кожну обставину подавати, де, коли і як це було, імена осіб і свідків. Взагалі тільки неоспоримо вірні факти подавати до прилюдного відома у пресі та до Правної Оборони при Головній Управі Рідної Школи у Львові, Ринок ч. 10.

Правна Оборона
при Головній Управі Рідної Школи.

Центральна Европа і Ліга Націй.

Столиця Бельгії від довшого часу є містом трибуною вільного вислову думок різних дипломатів, політиків та економістів світової слави. Недавно відбувся тут відчит бувш. італійського міністра графа Сфорци, англійського міністра Вікгема Стєда, а цього місяця з цієї трибуни ми почули думки чеського міністра в Бельгії п. Ва. Славіка на тему: „Центральна Европа і Ліга Націй“. Наводжу їх як можна точно, бо вони у дечому є думками чеського уряду і можна сказати загальною чеською opinією. П. Славік почав з часу існування Австро-Угор. держави, коли малі нації горнулися коло цієї держави, добачуючи в ній протектора проти гурещкої небезпеки. Згодом ця небезпека минула. Австрійська держава занялась своїми спеціальними інтересами, роблячи час від часу великі помилки, які робили шкоду одній чи другій підлеглій нації. Коли ця держава впала, доля підлеглих націй була в їх руках. При всьому бажанні встановити точні границі навіть людьми не заінтересованими, не вдалося і велика скількість німців залишилася у Чехії, малярів у Югославії та в Чехії, а чехів у Мадярщині. Таким чином повстало питання міжнародного значіння — опіка над національними меншостями. Чеський уряд дуже радий, що цією справою займається Ліга Націй, бо він вірить, що лише через Лігу Націй можливе вирішення цієї справи. Якби зміни територіяльні не були, справу цацион. меншин зліквідувати не вдалося. Він не є противником перегляду міжнародних договорів, але перегляду розумного і обоснованого. Одним із кращих способів вирішення справ національних меншин, а також справ територіального характеру для Центральної Європи — це залишити їм самим вирішити цю справу і не втручатись у їх спільні інтереси. Як приклад він наводить справу німецької меншини у Чехії, яка є цілком полагоджена, а також непорозуміння румуно-югославське — тепер цілком зліквідоване. Існування Ліги Націй для Малої Антанти — це їх власне існування, це питання

життя чи смерті, бо з такими етнографічними границями, які мають ці держави, вони наражені на вічну небезпеку чужої інвазії, від якої може забезпечити лише існування Ліги Націй. Тому опіка Малої Антанти є проти повстання нових міжнародних чинників, які зможуть підрвати, або зменшити вагу Ліги Націй. У справі розброєння п. Славік заявив, що Чехія і взагалі Мала Антанта лише тоді розброяться, коли

УПРАВА ЛЬВІВСЬКИХ ТЕЛЕФОНІВ (Р. А. S. T.)

подає до відома П. Т. Абонентів, що полекти в оплатах за заложення і перенесення телефонів винково продовжені на дальші три місяці себто до дня 30. червня 1933 р. 1659

існування цих держав буде забезпечене якимись міжнародними сильними чинниками, а доки цього не буде, то спокій в Європі є можливий лише при сильній мілітарній силі Малої Антанти. До справи директорії великих держав п. Славік поставився цілком негативно. Він вважає цю установу цілком непотрібною, може навіть шкідливою в той час, коли існує Ліга Націй. Великі держави не можуть знати потреби малих і вирішувати справи світової ваги. їх кештом, так як багатий чоловік не знає потреб бідного, так і велика держава не знає потреб і інтересів малої. Кінчаючи свій виклад, він підкреслив, що вони будуть боротись усіма силами, щоб втримати Лігу Націй як світовий авторитетний чинник, не дивлячись на її тимчасові невдачі. Бо нова війна для великих держав буде війною, з якої вони вийдуть обідрані і пошматовані, а для деяких держав це цілковите щезнення з карти Європи. Ж. Ф.

Брюсселя, 29. III. 1933.

Як господарять москвофіли в Сяноці.

Чому Т-во „Бескид“ опинилося на ліпцитації?

Нам доводилось уже згадувати в ч. 29. „Діла“ з дня 8. лютго 1933 про господарку москвофілів у Сяноці. Тепер вибираємо ще жмїнку хиток аї звіту ревісії про господарку в Т-ві „Бескид“, яку перевела в днях 15. і 16. січня 1931. в Сяноці директор „Русского Революционного Союзу“ у Львові пок. Енган Трешневський і голова Надірної Ради тогож Союзу бл. п. о. Іван Завадовський. Нежданна смерть бл. п. о. І. Завадовського, цього дійсно ідейного москвофільного діяча з хураканним характером, а далі і смерть дир. Е. Трешневського, які боролись завзято зі зловживаннями ледобитів москвофілів по народних установах у Галичині, спинили трохи ту боротьбу. Наведені факти з їх звіту такі пророческі своїм змістом, що якісьбудь коментарі тут зайві.

Ось жмїнка хиточок: „При ревісії стверджено, що Товариство „Бескид“ обиджувало ледви 120 членів, а того лише 15 членів сілських кооператив платили вписове й уділи (вистота уділу 25 зол.); 32 членів платило лише частку уділу, а 69 членів не платило ні сента. До того не всі членські заяви виконані як слід.“

До змісту протоколу з загальних зборів Т-ва „Бескид“ в дня 15. серпня 1930 р. (що його до речі підписав лише секретар Л. Яворський) додають ревізори ось-такі заваги: а) У протоколі загальних зборів вписано заяву делегата „РРС“ Е. Трешневського негідно в правдою, бо її слід було оформувати ось-так: дискусія на загальних

зборах над змістом звіту з ревісії з критикою діяльності „РРС“, а не дискусія над ревісійним звітом; б) Загальні Збори самі повинні були розглянути справу усунення членів дирекції та внести рішення, а не приймати лише протоколярну ухвалу Надірної Ради про усунення дирекції; в) Загальні Збори вибрали до дирекції Т-ва „Бескид“ людей, які своєю діяльністю приносять лише шкоду інтересам Т-ва.

Одні з сімох членів Надірної Ради, п. Р. Юрчакевич зі Самбора, якого прийняли у членів на загальних зборах дня 15. серпня 1930 р., не підписав аж до дня ревісії ні заяви, ні не платив вписового та уділу, а проте брав участь у засіданнях Надірної Ради. Протоколу засідання Надірної Ради в дня 13. січня 1931 не вписано до книги протоколів. Контрольна комісія аж до дня ревісії не вважала ніякої діяльності.

Членів дирекції, яку вибрано ще в дни 15. серпня 1930 р., не оголошено до ревізії аж до дня ревісії, крім Теодора Стефанішина, який був уже зареєстрований. Обороти кооперативів провіряно лише до кінця листопада 1930 р.; за грудень ще підсумовано, а за січень взагалі не вписано ні одного тисла до ліквідаційної книги та книги підручків. Книговодство і касу вела службівачка О. Колеташанська. Цеж недопустимо, бо не було ніякої контролю. А це долає касова книга, яка не відповідала дійсному станом.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 3. КВІТНЯ 1933.

М. АНДРУСЯК.

Гетьманський уряд і панахида за Мазепу в Київі 1918 р.

Постанова Синоду Православної Церкви в Польщі дня 17. лютго 1933 р. про дозвіл молились по церквах за спокій душі бл. п. гетьмана Івана Мазепи, що є вислідом заходів західно-українського православного громадянства в цьому напрямі, нагадує такі самі заходи прилюдняв у 1918 р. та становинце до справи жалібного богослуження за Мазепу тодішньої духовної і світської влади на Україні. На день 10. липня 1918 р. рішило військове товариство „Батьківщина“ улаштувати панахиду за Мазепу у Софійському Соборі. Тому звернулося із закликом „До всіх Громадян України“ — „хто родився під стрілою, під рідною стрілою, у кого на устах брешить наша мова, кому дорога доля й воля вітчизни, кому болить душа від наруги вдово всім, що святого для українського почуття, всіх закликаємо Вас прийти до храму св. Софії, навколїшках Бога благодати в справі прощення тим пероумним, хто не став поруч з Великим Гетьманом в оборону прав та вільний розвиток, щасливе життя України“. („Відродження“ К. 1918. чч. 51—53).

Тимчасом уряд гетьмана Скоропадського поставився негативно до української національної маніфестації, що мала відбутися після панахиди. В 83-ому числі київського „Відродження“ читаємо оповістку уряду з датою: „Київ, 9. липня 1918 р.“ таку: „До відома Правильства дійшло, що деякі українські національні діячі зважаю-

ють завтра в Софійському Соборі панахиду по (!) гетьману (!) Івану (!) Мазепі, при чому є думка по виході із Собору зробити маніфестаційний похід по вулицях. — Вважаючи всякі маніфестації й вуличні походи при теперішніх умовах дуже небезпечними, тому що вони можуть викликати „уличні непорядки й розрухи (!), Правильство визнає потрібним оповістити громадянство, що воно, ставлячись із повним співчуттям до всякого прояву національного почуття, мусять однак, задля охорони громадського ладу й спокою, заборонити намірену маніфестацію й похід в пам'ять гетьмана Мазепи“. Для виконення такого становинця уряду, що заборонявав українську національну маніфестацію, задля охорони громадського ладу й спокою“ слід подати, що в тому самому часі відбувалися в Київі московські чорносотенні маніфестації в честь Романових.

Опис української маніфестації перед Софійським Собором дня 10. липня 1918 р. подає у „Відродженні“ (ч. 84.) В. К-ко („Світлої пам'яті Ів. Мазепи“). Цей опис у кількох місцях сконфіскований; між іншим сконфісковані точки резолюцій Отамановського, ухвалених Всенародним Українським Вічем біля катедри св. Софії в жалобі 209 роковини, а виїмком перших: „1) Перенести в чужини до своєї столиці останки Петра Дорошенка і Івана Мазепи та Пилипа Орлика, і поховати Івана Мазепу в катедрі св. Софії поруч з домовником Ярослава Мудрого, 2) Зорганізувати для негайного переведення цього в життя, комітет ліги національної гідності“.

Вже ці сконфісковані місця й наведена оповістка гетьманського уряду висвітлюють його становинце до святкування роковин полтавської битви. Одначе для докладнішого ознайомлення

шановних громадян з цим становинцем уряду не буде зайвим подати постанову Ради Міністрів у цій справі за „Журналом Ради Міністрів 9-го липня 1918 р.“, оповіщенім у харківській „Летописі Революції“, (1925, ч. 2, ст. 86—89, стаття М. Р. „О гетмане Мазепе. Листолюб и именинах Павла Скоропадского“).

Засіданням Ради Міністрів проводив Ф. Листолюб, а брали участь у ньому міністри: М. Чубинський, О. Рогова, А. Ржепещий, В. Любимський, С. Гутник, В. Бутенко, В. Зиньковський, Н. Василенко, Ю. Соколовський, Ю. Вагнер, управляючий міністерством закордонних справ Д. Дорошенко, товариш міністра В. Врунст, товариш держ. контролера Д. Валівський, держ. секретар І. Кістяковский, запрошені на засідання були: А. Палтов, Н. Гаврилов і М. Могиланський. секретарював В. Дігатиш. Голова Ради Міністрів Листолюб повідомив кабінет, що товариство „Батьківщина“ зверталося до нього з заявою, у котрій вимагає урядові необхідність встановити 10. липня національне свято і в цей день не працювати в урядових установах, а також авертає увагу на необхідність присутності членів уряду на панахиді 10. липня в Софійському Соборі. У зв'язку з цим Листолюб ознайомив кабінет з поглядом представника вищої української церковної влади митрополита київського Антонія (Москаля) на можливість самої відправи панахиди за гетьмана Мазепу. Митр. Антоній у розмові з гетьманом і головою Ради Міністрів заявив, що з канонічного погляду не можна дозвустити до панахиди за Мазепу, тому, що над ним було проголошене церковне прокляття. З огляду на це всякий священнослужачий, в якому б він не був став, за відправу такої панахиди підлягає церковному судові. Цим тим додав митрополит, що вла-

БЕРЛІН, 1. IV. ПАТ. Вчора ввечером на-
вал-соціалістичні організації повідомили
відкликання розпорядку, що власники жи-
вських підприємств мають виплатити служ-
бам двомісячну пенсію згорі. Рівночасно од-
ночасно повідомлення, що слід бойкоту виняти
щоденники та заведення публічної ужитко-
сти. Ввечером відбулися вуличні пропаган-
да, на яких промови накликували до
ності підчас бойкоту, що має тривати ці-
лень. Заповіджено теж, що на живських
приємствах будуть вишесті платити з нім-
ким та англійським написом: „Німіц, бороні
проти живської пропаганди про жорстокос-“

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ПІДГОТОВКА „ПРОМИСЛОВОГО БАНКУ“.

Ми вже згадували на цьому місці про „анкетний листок“ Українського Техн. Т-ва дотично Промисл. Банку. Сума удавочного капіталу, подана в листку є дуже скромна (10.000 зол.), але це тільки початкове мінімум, так як і початкове мінімум є подане число членів (100). Очевидно, що банк муситиме добути значно більший уділовий капітал. Крім загальних „анкетних листків“ для наших промисловців. Їхні відповіді дадуть цинічний орієнтаційний матеріал. Можна сподіватися, що адресати як одної так і другої категорії „анкетних листків“ не залишать їх без відповіді, зваживши велике громадське значення акції, яку взяла в свої руки організація інженерів. Можна сподіватися теж, що цій організації вдасться притягнути до продуктивної праці безробітний капітал, який у той чи інший спосіб захований, марнується та наражується на всі небезпеки валютних потрясень.

Польська хроніка.

НОВІ ГОСПОДАРСЬКІ ЗАКОНИ.

З приводу закриття сесії польського сейму промислова преса серед дорібки цієї сесії найбільшу вагу приписує численним змінам у господарському законодавстві. Справді ухвалено багато нових законів, але їхню вагітність означає щойно само життя і недалекий може час, коли то не один із цих нових законів обдарований буде поправками. З важливих назвемо ось-які закони: 1) про затвердження зміни статуту Польського Банку (редакція золотого покриття з 40 на 30 проц.), 2) в справі висоти відсотків при вкладках у кому. касах і кред. кооперативах, 3) про майтвовий податок, 4) про податок від спадку і дарованих, 5) скарбові білети, 6) заставні листи і облігації (обвинження відсотків і т. д.), 7) пільги при гіпот. довгах, 8) пільги при сіль.-госп. кредитах, 9) картелі. Важні є теж закони, що дотичатся соціальної діяльності. Вони викликають багато застережень, відомих усім з преси. До них належать 10) закон про суспільне забезпечення т. зв. „сиділований“, 11) закон про зміну часу праці в промислі і торгівлі (замість 46—48 годин праці), 12) закон про відпустки працівників, і ареті 13) закон про „Фонд праці“.

СТРАЙК ТЕКСТИЛЬНИКІВ. — БАНКРОТСТВО АКЦ. СПІЛКИ „ВІДЗЕВСЬКА МАНУФАКТУРА“.

Лодзь є далі тереном одної з найволажніших за останній час у Польщі страйкових акцій. Частинне порозуміння вже досягнене, а саме, поміж робітництвом і об'єднаннями промисловців. Необхідні промисловці не дуже схильні до уступок і через те Лодзь далі страйкує. Страйк текстильного промислу наслідком страйку ведучий. Відчує його теж торговельний бізнес Польщі. Через недотримання заграничних достав лодзькі фабрики мусять заплатити поважні конвенційні кари. — Величезне враження викликало проголошення банкрутства одної з найбільших текстильних фабрик „Відзевська мануфактура“. Її активи ще настільки значні (60 міль. при 132 міль. загальної бізнесової суми), що фабрика хотіла ратуватися угодою з вірителями. Однак вірители не годувались і суд опечатав уже фабрику, склади і бюро.

ЩАДНИЧИЙ РУХ І КРЕДИТОВІ КООПЕРАТИВИ В ПОЛЬЩІ.

З кінцем 1932 р. — як подає Держ. Коопер. Рада — в усіх кредитових кооперативах, що належать до реліг. союзів, було на щадничих книжочках 275,6 міль. золотих, себто всього на 1 міль. більше ніж з кінцем 1931 року. Цей ріст, коли рівняти його зі зростом вкладок

у комунальних касах і в ПКО (тут вклади — як каже проф. Крижановський — є внутрішньою позичкою для держави) — є дуже невеличкий. Останній річний звіт ПКО каже, що за рік 1932 щадничі вклади у ній зросли на 115 міль. золотих.

З ЯКИХ ГРОШЕЙ ПОВСТАНЕ „ФОНД ПРАЦІ“?

Цей фонд, що дасть фінансову основу для zatrudнювання безробітних, має повстати зусиллями усіх, від робітників до уряду. Грошові джерела його будуть ось-які: умові і фізичні працівники — ок. 20 міль. зол., комунальні функціонари — ок. 1 міль., державні функціонари — ок. 1 міль., державні функціонари — ок. 10 міль., військ. професії — ок. 1,5 міль., комунальні і повітові союзи — ок. 10 міль., промисл. — 20 міль. Позатим до цього фонду мають впливати дотеперішні плати для фонду безробітних у висотині ок. 10 міль., податкові задегости — 15—20 міль., дотації міністра сус. опіки біля 20 міль. золотих. Робітник, що працює 6 днів у тиждень, мусить посвятити 26 минут для „Фонду Праці“. Стає дуже обтяжена теж продукція. Це обтяження буде прим. на 100 кг. цукру — 7 сот., на тоні ауга — 8 сот., на тоні заліза — 70 сот. і т. д.

Світова хроніка.

ПОЛОЖЕННЯ В АМЕРИЦІ ПОЛІПШУЄТЬСЯ, АЛЕ ДУЖЕ ПОВОЛИ.

Відомо, що здоров'я легко втратити, але важко його віднайти. Так і нездоровий господарський організм З. Д. П. Америки нездужає далі поважно, хоч тут і там закримічують поправу. Загал вірять у нового президента, в доцільність його потягнень. Усе таки песимісти не втрачають добра з того, що Рузвельт оточився професорами, які обдумують основи його політики. Багато невдоволених накликає уряд, аби дав більше місця практикам. Закриття банків — мовля — спричинило те більше тісноту гроша, дефіцит. Домагаються тежолосно структуральної реформи банків, додаючи у дотеперішніх шляхах банкової реформи велику нерішучість нового президента. Дехто боїться, що з уповаженням, які отримав Рузвельт, а з ним адміністрація, може вирости багато лиха. Віржеві кола в вловованнім приглядальності діяльності секретаря торговлі Гулі (Hull), його заходам наладити торговельні взаємини з Європою і вирішити проблему воєнних довгів.

РАДЯНЩИНА НА РОЗДОРІЖЖІ. — ХТО ПРИЯТЕЛЬ, А ХТО ВОРОГ?

Останні політичні події вивалили дуже міцно на зміну орієнтації Москви у справі господарських взаємин з іншими державами. Німеччина, Англія, ба навіть Італія, себто держави, з якими вважали Радянщину тісні господарські інтереси, найшлися нараз у таборі ворогів. Зате донесавши ще „носії інтервенційної думки“ Франція і Польща сьогодні найкраще записані у Кремлі. Відома експозе Пітара, в якій висказав він кілька „успокоюючих“ думок під адресою більшовиків, не вдоволило цих останніх. Шлях настановлення гітлеризму до комунізму, а далі „формальний погром радянського нафтового представництва у Берліні“ — як пишуть московські „Ізвестія“ — „не можуть устійнити спокійних умови праці в торговельній діяльності“. Знову Англія лютає за уявлення її громадян не хоче тепер чути про відновлення торговельного договору, що вислав 17. квітня п. р. Врешті „анпробування“ господарський контрагент — Італія — сьогодні також майже не існує. Співпраця перервалася, коли совіти не прийняли умови Італії, а саме: зложення золотої кації в італійських банках на забезпечення вексельних кредитів і зрівноваження радянського ввозу до Італії з італійським ввозом до Радянщини. У тих обставинах зродилась гравітація більшовиків до Франції і Польщі.

В. Н-вич.

УКРАЇНСЬКЕ КОНЦЕСІОНОВАНЕ ЕЛЕКТРО-ТЕХНІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

ЛЕВ НАДРАГА

Львів, Валога ч. 23.

Телефон 59-49.

Виконує скоро і дешево:

Всілякі урядження і перерібки електричних інсталяцій, направляє апарати, динама і мотори електричні.

Постійне поготівля для всіляких напрямків: за напрямки світла, дзвінків і ламп числімо 50 сот. Жарівки найдешевше у Львові: Філіпс-а зол. 1.80, Геліос зол. 1.30; електротехнічні матеріали і батареї Даймона і Центра по цінах конкуренції.

— Прошу записати адресу: ВАЛОВА Ч. 23. —

Польща не визнає римських пропозицій.

ПАРИЖ, 1. IV. ПАТ. Лондонський кореспондент агенції Агаса довідчується, що до Лондону наспіла декларація, яку польський міністр закорд. справ Бек мав зложити британському амбасадорові у Варшаві сер Ерскінові. Міністр Бек казав на те, що з уваги на те, що його уряд не поінформовано про розмови, які відбулися між Макдональдом і Муссолінієм, він міг би відержатися від коментування проекту пакту чотирьох держав. З тої причини мін. Бек заявив формально, що польський уряд вважає цей проєкт суперечним з духом і змістом пакту Союзу Народів. Важання досягнути опінії Польщі та інших держав, заінтересованих у вдержанні теперішнього стану в Європі вже після доконаного факту, було би, на думку міністра Бека, суперечним з логікою ситуації, бо Польща заінтересована безпосередно у всіх справах, яких торкається той проєкт. Мін. Бек застерігається завадити, що Польща не буде уважати себе звязаною ніякими резолюціями, які походять від групи держав на основі римської пропозиції.

Після виїзду брит йського амбасадора.

МОСКВА, 1. IV. ПАТ. Демонстраційний виїзд з Москви британського амбасадора Оуей прийняла радянська преса без коментарів. Часописи зазначають, що справи амбасадора веде шар д'афер Стронг.

АМЕ. ОВЕЙ ПРО СВІЙ ВИІЗД.

ВАРШАВА, 1. IV. ПАТ. У п'ятницю ввечерю був у Варшаві в переїзді з Москви до Лондону сер Есмонд Овей, амбасадор Вел. Британії в СРСР. У розмові з представником ПАТ-а сер Овей казав, що хоч не знає, як скінчиться справа, яка спричинила його виїзд з Москви, то сумнівається, чи вернеться на своє ставовище. Сер Овей казав, що з боку більшовицької влади стрічався все з далекоюдою куртуазією, однак зазначає, що при виїзді його з Москви не був присутній на дворці ніякий представник більшовицького уряду.

Шибениця в Німеччині.

БЕРЛІН, 1. IV. ПАТ. Закон про кару смерті на шибениці, виданий 29. березня ц. р., передбачує смертну кару за провини, означені в декреті президента республіки про охорону німецького народу і держави. На основі того розпорядку уряд республіки може зажадати, щоби кожний смертний присуд був виконаний на шибениці.

Французькі жидаї протестують.

ПАРИЖ, 1. IV. ПАТ. Сьогодні жидаїські організації у Франції розпочинають бойкоту кампанію проти німецьких товарів. Комітет боротьби з антисемітизмом скликає в Парижі аналогічні мітинги, що вирішують протести проти антижидаїських екодеців у Німеччині.

Обмеження протижидаїського бойкоту.

БЕРЛІН, 1. IV. ПАТ. Вчора ввечерю ситуація у зв'язку із заповідженням на нині протижидаїським бойкотом нагло змінилася. Гебельс заявив представникам преси, що уряд республіки з вдоволенням приймає виступ про ослаблення протижидаїської кампанії за границею і бачить в цьому успіх заповідженого протижидаїського бойкоту в Німеччині. Наслідком того націоналістична партія рішила покинути обмежити бойкот до 1-го квітня ц. р. Бойкотова акція розпочинається в 9 год. рано і ввечерю буде відложена до середи. Оскільки в тім часі припиниться лавою протижидаїської кампанії за границею, націоналістична партія приверне нормальний стан. Ясно буде інакше, в середу бойкот відновиться з більшою силою.

УБРАННЯ - НАГОРТКИ - ПЛАЦІ НЕПРОМАК. ОРИГ. АНГЛ.

продает просто консументам по гуртових цінах — ФАБРИКА МУЖЕСЬКИХ УБРАНЬ РОСТ і РУГДЕРФЕР Львів, Леріонів ч. 3, 1. п. над кіном „ПАЛАС“.

Шукають китайських піратів.

ТОКІО, 1. IV. ПАТ. Всілякі старання, щоби віднайти китайських піратів, які схопили з чердака корабля „Найчань“ чотирьох австрійських старшин, остали без успіху. Влада здогадується, що пірати самі дадуть знати про себе, як зажадають викуп. З Порту Артура вплив японський контрторгеловець на поміч британським каноніри, яка шукає старшин.

БІЛЬШОВИКИ ВИДАЛИ ВТІКАЧІВ

КИШІНІВ, 1. IV. ПАТ. Згідно з ухвалою румунсько-більшовицької мішаної комісії влада СРСР видала Румунії 14 осіб, що останніми місяцями втекли з Бессарабії до СРСР. Утікачів передали румунській військовій владі. „Бессарабское Слово“ повідомляє, що недалеко стації Матейці вископано й поховано один із тих, що втекли з СРСР. якого румунська влада мала видати більшовиком. Він згинув на місці.

По широкому світі.

— До Варшави приїхав перший німецький військовий аташе ген. Макс Шіндлер.

— У зв'язку з розваженням соц. Шудбунду в Австрії військо обсадило фабрику зброї в Гіртенберзі.

— У відплату за розваження Шудбунду княвий віденський уряд розважав Гаймверу.

— Бувш. командант американського летуства ген. Мічел у газ. статті докажує, що війна з Японією кончена.

— У Вільгельмстафелі спустили на воду воєнний німецький панцирник „Вльзас-Льотрінген“. Хрещення панцирника відбулося в присутності міністра райхсверха ген. Вальсберга та шефа воєнної моринарки Релера.

ЛИТОВСЬКІ ЖИДИ БОЙКОТУЮТЬ.

РИГА, 1. IV. ПАТ. Преса повідомляє з Ковна, що литовські жидаї приступили до акції бойкотування німецьких товарів.

Першоквітневі жарти.

За прикладом чужинної преси, що на день 1. квітня придумує різні сенсаційні вістки для розваги читачів, поміщуючи їх між автентичними вістками, подаю і ми в 82-ім числі „Ліза“ кілька таких „пріма-апрісісових“ жартів. Тому, що легковірні або надто поважно настроєні люди готові їм повірити, мусимо їх нині спростувати.

Отже: „Сенсаційна заява Гітлера в українській справі“ передава буцім-то телефоном із Берліна це звичайна денникарська качка. Хоча як багато наших земляків бажало б почути і саме так уявляє собі рішучі офіційні декларації, а жаль мусимо ствердити, що покищо вона передчасна.

У новинках найдуть читачі три першоквітневих жарти. 1. Зміни у видавничстві І. Тиктора, 2. Новий пам'ятник у Львові і 3. Товариство охорони звірат у Львові. Щодо останньої про скажених псів у Львові то підклад її не такий уже фантастичний. Знаємо від осіб, що заслуговувать на повне довіря, що міський фізикат має поважні трудові у боротьбі зі скаженими псами у Львові.

„Нова Зоря“ у своїм 24-ім числі з 2. квітня теж помістила велику прімаапрісісову статтю п. з. „Найбільше диво української соборної політики“, яку дехто може взяти поважно.

НОВИНКИ

— Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. П. пов. Тел. 54-46.

— Відома кравецька робітня у Львові ВАСИЛЯ ГРЕСЯКА перенесена під ч. 23 вул. Сикстуська, П. сходи, І. пов. Приймає замовлення по 40 проц. дешевше на мужеські убрання, реверенди. Найліпші матеріали на складі. 1615 3—20

— Овочеві щепи і куші можна дістати у фірми: А. Терпиляк, Залуква почта Галич. Ціни в золотих за 1. штуку: Яблуні (головно зимові торговельні відміни): 0.50, 1.00, 1.50, 2.00; Груші: 1.50, 2.00, 2.50; Черешні і вишні: 1.75, 2.00; Сливи: 2.00, 2.50; Волоські горіхи: 2.50, 3.00; Мерелі (куші): 2.00, 2.50; Брескви: 1.00, 1.50, 2.00; Вишгород щеплений, дворічний: 1.00; АгREST: 1.25; Порічки: 0.40, 0.60; Малини: 0.20. Цінники безплатно. 1640 3-3

— Клич „Свій до свого“ в практиці. Фонд будови гр.-кат. церкви в Ільнику вніс на днях до городського суду в Турції позов проти Петра Ільницького за 52.80 дол. в польській мові і адвокатором жидом. Таксамо фонд будови гр.-кат. церкви в Шумячи вніс до тогож суду три позови в польській мові і з жидівської адвокатської канцелярії, котря не було випадку, щоби жидівський кагал подав позов по українськи і від адвоката християнина.

— Кооперативна анкета. В дні 28. березня ц. р. відішлися в Турції над Стриєм делегати 13 кооператив Турчанщини і відбули нараду в справах налагодження торговельних відносин до Народної Торговлі і захоплення цілого повіта кооперативною організацією. Анкеті проводив голова КОК д-р Кондрат, секретарював коопер. інструктор Бандрівський. В дискусії забирали голос інспектор НТ зі Львова Кудрик, секретар філії С. Г. Утриско, д-р Марців, Горечко, Чарин, відпоручники з Воляго, Лімної, Розлуча, Буківця, Волосняки, Жукотина, Лопушанки, Шумяча і т. д. Переведено вибір КОК-а і винесено організаційні рішення після чого учасники числом 50 після 3-год. наради розійшлися, вдоволені її високим рівнем.

ОДИНОКА ПРАВДИВА УКРАЇНСЬКА ДОМАШНЯ КУХНЯ. СПЕЦІАЛЬНІ УКРАЇНСЬКІ СТРАВИ. ШНИ ДУЖЕ ДЕШЕВІ. РЕСТОРАН І КАВАРНЯ „У Н І О Н“, ВУЛ. КОСЦЮШКА 1 (НАРОДНЯ ГОСТИННИЦЯ).

— Хто виграв на лотерії? В 22-ому дні тягання Клясової Лотерії впали виграні на такі числа: 50.000 зол. на ч. 28984; 20.000 зол. на ч. 91607; 15.000 зол. на ч. 98993; 10.000 зол. на ч. 55204; 5.000 зол. на ч. 8537, 122614, 125319; 2.000 зол. на ч. 28797, 30734, 53903, 58064, 69539, 73878, 95322, 107850, 117991, 120086, 123053, 126840, 144484; 1.000 зол. на ч. 3397, 3420, 6313, 11503, 14227, 30879, 33261, 35422, 40643, 42437, 44056, 45251, 49189, 55063, 64549, 69907, 77131, 83031, 83806, 84791, 93161, 103247, 103403, 110235, 112295, 113404, 115704, 116406, 119019, 122076, 132539, 134032, 134051, 146058. — В суботу в тягненні інвестиційної позички впали головні виграні на такі числа: 200.000 зол. на ч. 44, серія 3893 ч. 14; по 10.000 зол.: серія 6554 ч. 45, серія 735 ч. 32, серія 5609 ч. 12, серія 8403 ч. 33, серія 7176 ч. 46.

— Жиди поховали Гітлера. У Львові розлізено кладисидри в чорних обвідках, а гітлерів-

ською свастикою, а навіть з фотографією Гітлера. Кладисидри повідомляють, що „Адольф Гітлер помер після довгих і важких жидівських терпін, проживши за багато літ, про що повідомляють глибокою віткою оповиті — жиди“.

— Самогубство учня в гімназії. В V. гімназії при вул. Кушенича у Львові пострілявся смертельно учень VI. класу Зеном Ол. Жачкевич, син управителя народної школи в Підбірцях біля Львова. Причина: лиха нота з трьох предметів. Жачкевича рятуноква стація забрала до шпиталю.

— Плямистий тиф. В Петранці, калуського повіту, ствердили кільканацять випадків занедужань плямистим тифом, з того один навіть смертельний. Слід зазначити, що в деяких селах повіту, головно гірських, ця недуга, наслідком занедбаних санітарних відносин, не вгасає, виступаючи переважно в зимових і весняних місяцях. Пора подумати над засобами остаточної ліквідації цієї сумної воєнної і післявоєнної спадщини.

— Комуністичний замах на суд. В будинку городського суду в Сколім вибня хтось у ночі шибі камінням, завиненим протидержавними написами. Одночасно обліплено цілий судовий будинок комуністичними відозвами. Поліція шукає за демонстрантами.

— Невдалий влом до кооперативу. До філії кооперативу „Згода“ в Калуші, що впала за нецілий рік жертвою 5-кратного влому, пробували вломитися шестий раз в ночі з 28. на 29. березня ц. р. Цим разом поховзулася їм нога, а радше їхньому провідникові, славнозвісному Борді, що має на сумішці неолдин влом. Тому, що поліція без огляду на стільки вломів не впала на слід винуватців, члени кооперативу, доведені до розпуки частими вломами, що грозили цілковитою руйною кооперативу та її двом філіям, взялися до самооборони й стерегли по черзі кооперативу. Їхнє самопожертвування увінчалось успіхом, бо зловлено провідника цілої шайки, згаданого Борду, якого в додатку підчас втечі болючо потурбовано, так що мусіли його відвезти до шпиталю.

На свята! На свята!

ГЕФЛІНГЕРА чоколяда до тіст і тортів

ГЕФЛІНГЕРА Баранки і Писанки чоколядові.

ГЕФЛІНГЕРА галяретки, овочі і марципани. до прикраси тортів, люкер, горіхова і мигдалова маса.

—:— Можна дістати скрізь. —:—

ФІРМОВА КРАМНИЦЯ ВУЛ. РУТОВСЬКОГО 8.

— Пожежі в Турчанщині. В дні 18. березня ц. р. з причини сильного вітру згоріли 73 хати в Ясинці Масьовій, а також 10 хат в Лімнії і 5 хат в Сянках. Український Повітовий Комітет допомогли безробітним і вбогим Турчанщини рішав поширити свою діяльність на погорільців.

— Довжники вбили вригеля. В Коронці пов. Бучач найшли купця Давида Шульмана, вбитого у своїм мешканні. Мав підрізане горло і на голові багато ран від ударів. Жінка Шульмана вийшла була перед кількома днями до Станиславова на закупки. В Дністрі недалеко місяця злочину найшли торговельні книги, в яких Шульман записував своїх довжників. Є підозріння, що хтось з довжників убив Шульмана.

— Грабунковий напад на замовлення. До громадського уряду в Дулібах пов. Бібрка добулося 29. березня ц. р. ввечером двох незаних людей, з яких один був замаскований. Стероризувавши революверами 5 громадських радних, забрали з каси 3.180 зол. Відходячи, дали два стріли в бюрко громадського секретаря. Переведені дохочення вказали, що напасниками були два людиці, заангажовані до нападу громадським писарем Гриньком Кудяком і Мих. Польовим. Переведена контрола каси вказала неточности в касових книгах. Дохочення ведуться.

— Вітають від світа. В Заруді біля Замочка пов. Жовква повісилася на вербі 40-літня служниця зі Львова, Марія Сінчишин. — В лісі біля Старого Села пов. Бібрка найшли трупа якоїсь жінки, що могла мати коло 30 літ, мабуть зі Львова. На тілі не найшли ніяких слідів поранення, тому здогадуються, що вона отроїлася.

СПОРТ.

ЛЬОНДОН, 1. IV. ПАТ. Закінчився тут потрійний галівковий меч між дружинами Канади, Америки і Англії. В останньому мечі ам. „Месечулет Рейджерс“ поборолі Англію 5:2. Тому, що після закінчення мечу виявилось, що американська дружина має рівну скількість пунтів із канадійською, можливо що відбудеться додатково пішмоча стріла.

До П. Т. Власників і Управителів нерухоможостей.

Воєвідський Інспекторат Загального Заведення Взаїмних Обезпечень у Львові звертає отсим увагу на змінений спосіб при поборі належности за примусове обезпечення будинків від вогню в 1933 р., а саме: побір складок урядами громадськими і міськими третатіме тільки один місяць квітень, а відтак усі неоплачені в тім часі належности будуть передані до екекуції Скарбовим Урядам.

Тому в інтересі П. Т. Обезпечених лежить оплачувати складки в квітні, бо екекуційна процедура спричинює великі і зайві кошти.

Загальне Заведення Взаїмних Обезпечень Інспектор Воєвідський у Львові.

(Повшехни Заклад Убезпечень Взаємних).

Із судової салі.

Епілог бійки „Стшельца“ з парубками

Дня 29. березня ц. р. відбулася перед окружним карним судом у Львові розправа, яка те раз дала доказ неадорових відносин у нашому салі через діяльність „Стшельца“.

Дня 8. листопада 1932 р. в день св. Дмитра, в нагоди місцевого празника, відбувалося богослуження в церкві в Милатині пов. Городок. Яг. На те богослуження прибула також українська молодь із сусіднього села Довгомостиська, мостиського повіту, з котрим то селом Милатинь становить спільну гр.-кат. парохію. Польська сільська молодь з Милатиня, який є національно мішаним селом, ставиться вороже до української молоди у Довгомостиськах і тому рішила використати нагоду до поруху. Уже попередньої неділі 6. листопада 1932 р. милатинські парубки в кірсах в руках напали на довгомостиських хлопців, які прийшли до Милатиня у відвідини до своїх своїх, і навіть за ними стріляли тал, що лише з трудом довгомостиські хлопці врятували своє життя.

Хоч в день 8. листопада не було у поляків святочного дня, стпельці зібралися громадою і раз-враз перемашерували дорогою попід церкву, співаючи притім свої стпельські пісні, а описля уставилися збитою лавою у віддалі кілька кроків від церкви. Один з довгомостиських молодців спитав тоді команданта Стшельца Карла Тарчинського, чому вони стріляють за довгомостиськими хлопцями, як вони приходять до Милатиня. Цей запит дав почин до бійки обох груп, бо на оклик Тарчинського, звернений до стпельців, ті повитягали ножі і почалась кривава бійка, підчас котрої один зі стпельців Стефан Кукурудза був смертельно ранений ножем у плечі і власнідох рани помер.

Підозріння щодо того вбивства впало на 21-літнього українця з Довгомостиська Михайла Відапа, якого слідуючого дня арештували. В дні 29. березня відбулася проти нього карма розправа.

Трибуналові проводив суддя Ягодівський, вогували судді Шуміславський і Капецький, обвинувачував прок. Мостовський, боронив адвокат посол д-р Степан Білак.

Чотирьох стпельців, переслухавих як свідків, — аівнало, що бчили як обв. Білак витягував ніж і пробив ним Кукурудзу. Обвинувачений від першої хвилі арештування так у часі слідства як і на розправі рішуче вперечував звинувачення йому вчинок. Інші свідки переслухаві в тій справі твердили, що через замішання, ви-

На долярах можна стратити,

але гарний, галицький кним, куплений у фірмі: ХАМУЛА, Львів, Рутівського 1, або Станіславів, Сапжінська 19 заасіди буде мати свою азгисть.

кликане бійкою, в якій в обох сторін брало участь принаймєше в тридцять осіб, було неможливим ствердити, хто кого зранив, та що в руках Білапа те зауважили ножа.

Дуже замітне є аівнання команданта Стшельца в Милатині Карла Тарчинського, аложене на розправі під присягою. Він аівнав, що за один день перед празником одержали милатинські стпельці вістку, що хлопці з Довгомостиська хотять викликати бійку коло церкви. Командант Стшельца пішов з тою вісткою на постерунок поліції і тут дістав — як казав „полецена“ гіти зі стпельцями до церкви, а як зачнется бійка, тоді постерункові там прийдуть і вилувать довгомостішчан.

Оборонець д-р Білак вказав у своїй промові на ті аномальні сусідські відносини та твердив, що неважність і засліплення могли і у аівнаннях свідків обтяжувати Відапа, відограти свою роль.

Трибунал по нараді засудив Михайла Відапа за злочин убивства зі статті 230 § 2. в. к. на кару аівання 2 і пів року.

